

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

SINDICATURA DE COMPTES

9944

Resolució del síndic major de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de 7 d'octubre de 2019, per la qual es publica el resultat de la fiscalització de l'Informe 150/2018 consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2016

Fets

1. Dia 2 d'octubre de 2018, el Consell de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears va acordar aprovar l'Informe 150/2018 consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2016.

2. Dia 14 de febrer de 2019, el president del Parlament de les Illes Balears va comunicar que s'havia dut a terme el darrer tràmit parlamentari referent al dit Informe, que va tenir lloc amb la presentació i el debat de l'Informe a la sessió de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts de dia 5 de febrer de 2019.

Fonaments de dret

1. L'article 12.3 de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula els informes o les memòries de fiscalització i en disposa la tramesa al Parlament, als subjectes fiscalitzats i al Tribunal de Comptes, i també la seva publicació en el BOIB després del darrer tràmit parlamentari.

2. L'article 32.1 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes estableix que aquesta institució ha de publicar el resultat de la fiscalització en el BOIB, un cop rebuda la comunicació expressa que s'ha dut a terme el darrer tràmit parlamentari.

Per tot això, i d'acord amb el que disposen l'esmentada Llei 4/2004 i el Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears,

Resolc

Publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* el resultat de la fiscalització de l'Informe 150/2018 consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2016, que s'adjunta com a annex.

Palma, 7 d'octubre de 2019

El síndic major,
Joan Rosselló Villalonga

ANNEX
INFORME 150/2018 CONSOLIDAT DELS COMPTES GENERALS DE LES ENTITATS LOCALS CORRESPONENT A
L'EXERCICI 2016

I. INTRODUCCIÓ

1. PRESENTACIÓ

L'article 82 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que correspon a la Sindicatura de Comptes la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears, i la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula aquesta institució.

L'article 18 del Reglament de règim interior de la Sindicatura estableix que el Programa anual d'actuacions ha d'incloure, obligatòriament, un informe sobre la rendició de comptes de les entitats locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic. En compliment d'aquest mandat el Consell de la Sindicatura emet l'Informe consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2016, previst en els programes d'actuacions per als anys 2017 i 2018, i que, d'acord amb l'article 27 de l'esmentat Reglament, és de caràcter general.

D'acord amb les Directrius tècniques aprovades pel Consell de la Sindicatura el 25 d'agost de 2017, aquest Informe consisteix en una revisió limitada i formal de la rendició de comptes de les entitats locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic local balear, i té l'objectiu de mostrar informació consolidada del contingut dels comptes retuts. S'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats particularment.

La data de finalització dels treballs de camp ha estat el mes de de juny de 2018 i els treballs de fiscalització s'han dut a terme a les dependències de la Sindicatura de Comptes.

2. OBJECTIUS

Els objectius generals de l'Informe són els següents:

- Verificar el compliment de la normativa vigent en relació amb la formació, l'aprovació i la rendició dels comptes.
- Determinar la integritat dels comptes anuals exigits per la normativa, si s'ajusten als models establerts i si contenen tota la documentació exigida.
- Comprovar la coherència interna de la informació dels comptes i assenyalar les incidències que s'hi detectin.
- Analitzar les principals magnituds pressupostàries, econòmiques i financeres agregades del sector públic local de les Illes Balears amb una especial atenció a la sostenibilitat economicofinancera de les entitats.
- Verificar el compliment de l'obligació de remetre les relacions de contractes i presentar una visió de la contractació realitzada en comparacions amb exercicis anteriors.

Com ja s'ha comentat, no és objectiu d'aquest Informe fer un examen exhaustiu de cadascun dels comptes retuts. Es tracta de fer una revisió limitada, per mostrar les xifres consolidades del conjunt de les corporacions locals i, així mateix, exposar les observacions i les incidències detectades en els diversos documents que integren els comptes. S'hi inclouen les conclusions i les recomanacions de caràcter general que es consideren adients.

3. ÀMBIT SUBJECTIU

L'àmbit subjectiu està integrat pels 67 municipis de les Illes Balears (66 ajuntaments i 1 consell insular), 6 mancomunitats, 1 entitat local menor i 87 entitats dependents actives (37 organismes autònoms, 24 societats mercantils de capital íntegrament propietat d'aquestes entitats locals, 2 societats mercantils amb una participació majoritària o subjectes a control efectiu per part d'ajuntaments, 1 entitat pública empresarial, 8 consorcis i 15 fundacions). És a dir, es tracta de 161 entitats en total.

El Consell Insular de Formentera, constituït el 2007 i que disposa per primera vegada de pressupost propi l'any 2008, en aquest Informe rep el mateix tractament que un ajuntament, com a entitat representativa del municipi, per integrar les dades de tots els municipis de les Illes Balears, malgrat que les competències que exerceix no siguin exactament les mateixes que la resta d'ajuntaments.

Les variacions en el cens respecte de l'exercici anterior corresponen:

- al canvi d'estat d'activitat d'un organisme autònom a inactiu:
 - o Patronat Municipal d'Esports (Ajuntament de Binissalem)
- a l'alta a la Plataforma de rendició de la societat mercantil:
 - o Limpiezas Costa de Calvià, SA (Ajuntament de Calvià)

- a la baixa a la Plataforma de rendició de comptes dels consorcis amb motiu de la seva liquidació i dissolució:
 - o Consorci Pla Mirall d'Inca (Ajuntament d'Inca)
 - o Consorci Museu d'Art Modern i Contemporani (Ajuntament de Palma)
 - o Consorci Mirall-Palma-Centre Històric i Àrees Rehabilitació Integral (RIBA) (Ajuntament de Palma)

Els ens dependents i adscrits inclosos són 87, tot i que, a més, n'hi ha 7 d'inactius, que són els següents:

- o Patronat Municipal d'Esports (Ajuntament de Binissalem)
- o Organisme Autònom Museu d'Inca (Ajuntament d'Inca)
- o Organisme Autònom Inca Ràdio (Ajuntament d'Inca)
- o Organisme Autònom Patronat Ca ses Monges (Ajuntament de Petra)
- o Organisme Autònom Museu d'Art Contemporani (Ajuntament de sa Pobla)
- o Consorci Promoció Turística Platja de Muro (Ajuntament de Muro)
- o Fundació Jocs Mundials Universitaris Universiada Palma de Mallorca 1999 (Ajuntament de Palma)

En els annexos I.1, I.2, I.3 i I.4, del tom II, consta el detall per entitats.

Les dades de població corresponen a les de la població de dret a 1 de gener de 2016, que figuren a la base de dades de la Plataforma per a la rendició telemàtica i s'han extret de l'INE.

Estan exclosos de l'àmbit subjectiu de l'Informe els consells insulars, llevat del de Formentera, atès que també és l'ajuntament del municipi.

4. ÀMBIT TEMPORAL

L'àmbit temporal és l'exercici 2016.

S'hi han inclòs els comptes de 2016 rebuts fins a dia 31 de gener de 2018. A partir de l'esmentada data no s'han introduït dades de cap altre compte general, per poder redactar l'Informe.

Cal destacar que, amb posterioritat al 31 de gener de 2018 i abans de l'aprovació provisional d'aquest Informe, s'han retut dos comptes generals corresponents a l'exercici 2016, que són els dels ajuntaments d'Alaró i Petra.

Cal destacar que l'exercici 2016 és el segon en el qual les entitats locals han aplicat la Instrucció de comptabilitat local aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat local (BOE núm. 237, de 3 d'octubre de 2013).

Respecte a la informació de les relacions de contractes de l'exercici 2016, s'hi han inclòs les relacions rebudes fins a dia 31 de gener de 2018.

5. ÀMBIT OBJECTIU

Per tenir una visió completa de la situació real del sector públic local de les Illes Balears és necessari agrupar la informació comptable de tots els ens que el formen sense segregarla per tipus d'entitat. Aquest procés, per obtenir l'aproximació més bona a la imatge fidel de la situació econòmica financera del sector públic local, s'ha de realitzar mitjançant tècniques de consolidació comptable.

Cap dels ajuntaments de l'àmbit subjectiu de l'Informe que tenen entitats dependents no ha retut uns estats comptables anuals consolidats, malgrat la possibilitat prevista en l'art. 209.4 del TRLRHL. Això ha portat l'SCIB a elaborar uns estats comptables consolidats dels ajuntaments, que es recullen al tom II i que posteriorment han servit per elaborar els estats de l'apartat «III. Dades consolidades» de l'informe, d'acord amb el procés que s'explica a l'apartat «7. Metodologia», de la introducció d'aquest Informe.

6. ABAST

La documentació relativa al compte general de cada entitat local ha estat tractada i analitzada particularment.

Els estats dels comptes generals objecte d'aquest treball són els enumerats a la INCL, a més de l'estat de fluxos d'efectiu (encara no inclòs en la normativa comptable aplicable a l'Administració local i que s'ha elaborat a partir de les dades del balanç de situació i del compte de resultats de les entitats incloses en la consolidació).

S'han detectat i exposat les principals incidències d'aquests estats. Únicament s'han tingut en consideració els documents tramesos en fitxers XML, amb independència, en general, del que puguin contenir els fitxers PDF. Sobre aquestes incidències no s'ha aplicat un llistat de materialitat i, per això, s'han exposat sense valorar-ne la importància relativa respecte a les dades agregades ni respecte als comptes de l'entitat local en els quals s'han detectat.

Les entitats que no han retut els comptes no figuren en els diferents apartats i quadres d'incidències, sinó, únicament, en els dedicats a reflectir aquest incompliment.

Així mateix, es presenta una fitxa resum dels estats i dels indicadors de cada una de les entitats que han retut els comptes anuals (annexos del tom III), elaborada sobre les dades que consten a la Plataforma de rendició telemàtica, amb independència de les que puguin contenir els fitxers PDF.

Respecte a la informació sobre l'activitat contractual del conjunt de les entitats locals de les Illes Balears, s'ha elaborat a partir de les dades extretes de les relacions de contractes que aquestes entitats han tramès a la Sindicatura relatives a l'exercici 2016.

Per tot això, aquest treball consisteix només en una revisió limitada dels comptes que han retut les entitats locals, atès que no es fa, en cap cas, una fiscalització de cadascun dels comptes integrants del compte general de les entitats locals i, per tant, no se segueixen normes i procediments de fiscalització del sector públic generalment acceptats, que impliquen una auditoria completa.

7. METODOLOGIA

La xifra poblacional es correspon amb la publicada al portal de l'INE l'1 de gener de 2016.

Les unitats monetàries de les xifres que apareixen en l'Informe s'han expressat en milers d'euros en els quadres agregats (excepte que s'especifiqui el contrari), amb el format de visualització de zero decimals. Internament, s'ha treballat amb les xifres en euros i en cèntims d'euro i s'ha conservat la totalitat de les xifres. Es fa constar la xifra 0 quan l'import és de 0,01 euros a 500,00 euros. La coherència interna és absoluta, tot i que, si només es consideren les xifres que figuren en l'Informe, apareixen, en alguns casos, diferències degudes al format de visualització de les dades per l'arrodoniment dels imports.

Els annexos que mostren els diversos estats consolidats (annexos de l'apartat III del tom II) i les fitxes de cada un dels ens (annexos del tom III) es presenten en euros sense decimals.

ELABORACIÓ DE DADES CONSOLIDADES

L'elaboració de l'apartat «III. Dades consolidades» de l'informe s'ha fet en tres fases, que són les següents:

1. Elaboració dels estats comptables consolidats individuals

A la primera fase, s'han elaborat uns estats comptables anuals consolidats de cada un dels ajuntaments de l'àmbit subjectiu de l'Informe amb les entitats dependents que integren el seu compte general (organismes autònoms, societats mercantils, entitats públiques empresarials, consorcis adscrits i fundacions dependents), excepte les trenta-quatre entitats locals que no tenen ens dependents (detall a l'annex III del tom II, annex III.2.1. Estats consolidats de les entitats locals). L'ELM de Palmanyola s'ha consolidat amb l'ajuntament del municipi al qual correspon, que és Bunyola.

Per elaborar aquests estats anuals consolidats, ha estat necessari homogeneïtzar prèviament la informació comptable, agregar els estats comptables concrets i practicar les eliminacions adients segons la informació inclosa en els comptes retuts de cada entitat del perímetre de consolidació; per això, podria haver-hi més eliminacions per practicar que podrien reduir el total d'actiu i de passiu o de despeses i d'ingressos, tant pressupostaris com econòmics patrimonials, però que no modificarien els resultats corresponents a l'exercici 2016.

L'existència de comptes anuals elaborats d'acord amb marcs normatius d'informació financera diferents (ajuntaments, organismes autònoms i consorcis adscrits segons la INCL; societats mercantils i EPE segons el PGC, i fundacions dependents segons el Pla general de comptabilitat de les entitats sense fins lucratiu) ha suposat que el procés d'homogeneïtzació prèvia hagi requerit la realització d'ajusts i reclassificacions en els diferents estats comptables afectats, i també l'elaboració d'estats comptables inexistents en el PGC i el Pla general de comptabilitat de les entitats sense fins lucratiu, com és una liquidació del pressupost per a les societats mercantils, EPE i fundacions dependents. L'estat de fluxos d'efectiu s'ha recalculat pel mètode indirecte sense tenir en compte les dades que han inclòs en els seus comptes anuals les societats mercantils, amb la finalitat de mantenir la coherència global en la seva formulació.

El criteri per realitzar les eliminacions de les transaccions i els saldos entre les entitats del perímetre de consolidació és el d'eliminar l'import més petit coincident d'acord amb el que estableix la IGAE en el seu document de consolidació. En els casos que hi ha hagut dubtes en la identificació dels saldos i de les transaccions internes, s'han considerat més fidedignes les dades dels comptes anuals auditats per un professional extern.

També s'han dut a terme ajusts per les diferències més significatives detectades pel procés de validació de comptes anuals de la plataforma de rendició telemàtica i de les quals tenen coneixement els comptedants. L'estat comptable amb més incidències és el de l'endeutament, del qual alguns ajuntaments de l'àmbit subjectiu no informen correctament.

Per primera vegada, s'han realitzat ajusts per incorreccions materials del saldo de deutors pressupostaris per l'estimació del seu deteriorament, del resultat pressupostari ajustat pels desviaments de finançament positius i negatius, i del romanent de tresoreria per a despeses generals per l'excés de finançament afectat i pels saldos de cobrament dubtós. A l'annex I.7 es detallen els imports de materialitat aplicats a cada una de les entitats locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe.

Una vegada elaborats els estats comptables consolidats de cada un dels ajuntaments amb les entitats dependents que integren el seu compte general, aquests s'han agregat juntament amb els estats comptables dels ajuntaments que no tenen ens instrumentals. L'agregació inicial s'ha realitzat per les agrupacions per illes.

2. Consolidació dels estats comptables de les mancomunitats

Els estats resultants de la fase anterior s'han consolidat amb les dades dels comptes generals de les mancomunitats amb la realització de les eliminacions de les transaccions i els saldos adients, d'acord amb els criteris descrits en l'apartat anterior. El marc normatiu comú entre mancomunitats i ajuntaments ha fet innecessari, en aquest cas, homogeneïtzar la informació.

3. Anàlisi dels estats comptables consolidats

A la tercera fase s'han analitzat els estats comptables consolidats i, a partir d'aquests, s'han calculat els indicadors i s'han extret les conclusions i les recomanacions oportunes.

A més, s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- En l'eliminació inversió-patrimoni net no s'han calculat les diferències de primera consolidació per la diferència entre el valor comptable de la participació al capital o patrimoni de l'entitat dependent que posseeixi la corporació i la part proporcional del patrimoni net representativa de la participació al capital o patrimoni de l'entitat dependent en la data d'adquisició d'aquestes, atès que totes les entitats dependents consolidades varen ser constituïdes per les corporacions locals respectives.

- S'han hagut de valorar les participacions de socis externs, atès que no totes les entitats dependents consolidades pertanyen íntegrament a les corporacions locals corresponents.

8. LIMITACIONS

L'Informe s'ha elaborat amb les dades que han tramès les entitats locals a la Plataforma per a la rendició telemàtica dels comptes, desenvolupada en el marc del conveni subscrit entre el Tribunal de Comptes i diversos organismes de control extern d'àmbit autonòmic, en l'entorn de les característiques tècniques fixades per la IGAE.

Les principals limitacions del treball realitzat són les que fan referència als aspectes següents:

- La falta de rendició dels comptes anuals d'algunes entitats o la seva tramesa incompleta, atès que no totes les entitats locals han complert l'obligació de retre els comptes a la Sindicatura abans de la data límit prevista per elaborar aquest Informe, 31 de gener de 2018 (vegeu l'apartat II.1 per a una relació detallada). En alguns casos s'han presentat els fitxers que contenen els comptes i els estats de manera incompleta, circumstància que ha donat lloc a la reclamació corresponent de l'SCIB (per exemple, només si el compte general no conté els comptes anuals d'una entitat dependent, si presenten estats de la memòria en blanc o amb zero, si no s'adjunta la documentació complementària exigida en la normativa aplicable, etc.).
- En determinats casos, el perímetre de consolidació dels grups d'entitats consolidables no inclou totes les entitats que s'integren en l'àmbit de control de cada ajuntament, atès que hi ha comptes d'ens controlats per entitats locals de l'àmbit subjectiu que no formen part del compte general i no reten els comptes anuals mitjançant la Plataforma de rendició telemàtica. Aquestes entitats són, bàsicament, consorcis, fundacions i algunes societats mercantils participades majoritàriament per les entitats locals, però no íntegrament.
- Les incoherències dels imports de les transaccions i els saldos entre l'ajuntament i els seus ens dependents, i entre els mateixos ens instrumentals, contingudes en els comptes anuals individualitzats d'aquestes entitats.
- Les incoherències dels imports de les transaccions i els saldos entre els ajuntaments i les mancomunitats, contingudes en els comptes anuals individualitzats d'aquestes entitats.
- La consolidació s'ha realitzat amb la informació inclosa en els comptes anuals de les entitats que s'han consolidat i no s'ha sol·licitat informació addicional sobre determinades operacions realitzades entre aquestes entitats, durant l'exercici 2016 i en exercicis anteriors, que hauria permès dur a terme determinades eliminacions de manera més acurada.
- Les incidències en els comptes anuals retuts, especialment aquelles per incoherències numèriques entre els diferents estats comptables retuts.
- La manca de tramesa d'informació relativa al compliment dels objectius d'estabilitat i de la regla de despesa.
- La manca de tramesa d'informació relativa als projectes de despesa amb finançament afectat.

9. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb l'article 30.c del Reglament de la Sindicatura, un cop aprovat provisionalment l'Informe, s'ha tramès als comptedants de les entitats locals, perquè puguin formular-hi les al·legacions i presentar els documents que considerin adients.

Només han presentat al·legacions l'Ajuntament d'Alaior i l'Ajuntament de Ciutadella de Menorca, que consten com a annex del tom I d'aquest Informe.

Les al·legacions han estat analitzades i avaluades, i s'ha suprimit o modificat el text de l'Informe quan la Sindicatura n'ha acceptat el contingut. Quan no s'ha alterat l'Informe ni s'ha emès opinió sobre el contingut de les al·legacions, és que aquestes o són explicacions que confirmen els fets i les valoracions exposats, o no s'han justificat de forma adequada els criteris o les afirmacions mantingudes en l'al·legació, o es tracta de supòsits en què es manifesta la voluntat d'esmenar la deficiència en el futur.

II. RENDICIÓ DE COMPTES

El text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i la Llei de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears fixen el termini de què disposen les entitats locals per retre els comptes de l'exercici 2016. Varen complir el termini cinquanta-dos entitats locals (vegeu-ne el detall a l'annex II.1 del tom II): quaranta-set ajuntaments, quatre mancomunitats i l'entitat local menor de Palmanyola (l'exercici 2015 el varen retre en termini quaranta-tres entitats locals). Cal tenir en compte que la rendició del compte general en el termini establert és un element fonamental per a la publicitat i la transparència de la gestió pública de les entitats locals.

Han retut comptes 69 de les 74 entitats locals existents, la qual cosa representa el 93,2 % d'aquestes entitats (percentatge superior en un 1,3 % al de l'exercici 2015 i inferior en un 4,1 % al de l'exercici 2014), i 80 de les 87 entitats dependents, la qual cosa representa el 92,0 % d'aquestes entitats (83,3 % a l'exercici 2015); no s'han considerat, en aquest percentatge, els organismes autònoms, la fundació i els consorcis dependents inactius, que són 7.

Els comptes retuts fins al 31 de gener de 2018 s'han inclòs i tractat en aquest Informe. Cal destacar que després d'aquesta data s'han rebut els comptes generals corresponents a l'exercici 2016 dels ajuntaments d'Alaró i Petra.

Les cinc entitats locals que, el 31 de gener de 2018, no havien retut el compte general corresponent a l'exercici 2016 i han incomplert l'obligació establerta en el TRLRHL i la LSCIB, són les següents:

Ajuntaments (5):

- Ajuntament d'Alaró
- Ajuntament d'Estellencs
- Ajuntament de Mancor de la Vall
- Ajuntament de Petra
- Ajuntament de Puigpunyent

Les entitats dependents de les corporacions locals que no han retut els comptes anuals corresponents a l'exercici 2016 són les següents:

Organismes autònoms (3):

- Institut Municipal d'Activitat Física d'Inca (Ajuntament d'Inca)
- Escola de Música Antoni Torrandell d'Inca (Ajuntament de d'Inca)
- Fundació Escola Municipal de Música de Petra (Ajuntament de Petra)

Societats mercantils i EPE (1):

- Promocions Urbanístiques de Maó, SL (Ajuntament de Maó)

Consortis adscrits (2):

- Consorci Playa-segats del Port de Maó (Ajuntament de Maó)
- Consorci Amics de la Música, la Dansa i l'Art a Sóller (Ajuntament de Sóller)

Fundacions dependents (1):

- Fundació Castell d'Alaró (Ajuntament d'Alaró)

III. ESTATS COMPTABLES CONSOLIDATS

En aquest apartat es mostren els principals estats comptables consolidats dels comptes generals que han retut les entitats locals de les Illes Balears. En els annexos es mostren els diversos estats consolidats amb els ajusts, tant per incorreccions com pel resultat del procés d'homogeneïtzació realitzat per dur a terme la consolidació, d'una banda, com les eliminacions realitzades, de l'altra (annexos de l'apartat III del tom II).

1. BALANÇ

El balanç consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. BALANÇ CONSOLIDAT (en milers d'euros)					
ACTIU		2016	%	2015	%
A)	Actiu no corrent	3.785.069	79,9%	3.681.472	81,1%
I.	Immobilitzat intangible	46.449	1,0%	47.756	1,1%
II.	Immobilitzat material	3.623.697	76,5%	3.542.766	78,0%
III.	Inversions immobiliàries	69.573	1,5%	71.213	1,6%
IV.	Inversions financeres a llarg termini	45.093	1,0%	36.231	0,8%
V.	Actius per impostos diferits	257	0,0%	421	0,0%
B)	Actiu corrent	950.591	20,1%	859.883	18,9%
I.	Actius en estat de venda	6	0,0%	7	0,0%
II.	Existències	50.659	1,1%	50.319	1,1%
III.	Deutors i altres comptes a cobrar a curt termini	328.263	6,9%	409.992	9,0%
IV.	Inversions financeres a curt termini	19.394	0,4%	21.399	0,5%
V.	Ajusts per periodificació	711	0,0%	545	0,0%
VI.	Efectiu i altres actius líquids equivalents	551.559	11,6%	381.879	8,4%
TOTAL ACTIU (A+B)		4.735.660	100,0%	4.541.356	100,0%
PASSIU		2016	%	2015	%
A)	Patrimoni net	3.615.145	76,3%	3.321.282	73,1%
I.	Patrimoni aportat	1.477.625	31,2%	1.309.441	28,8%
II.	Patrimoni generat	1.948.560	41,1%	1.837.207	40,5%
III.	Ajusts per canvis de valor	-249	0,0%	-413	0,0%
IV.	Altres increments patrim. pendent d'imput. a resultats	176.821	3,7%	163.375	3,6%
B)	Passiu no corrent	659.764	13,9%	715.069	15,7%
I.	Provisions a llarg termini	24.245	0,5%	23.483	0,5%
II.	Deutes a llarg termini	603.595	12,7%	672.824	14,8%
III.	Passius per impostos diferits	27.050	0,6%	32.403	0,7%
IV.	Ajusts per periodificació a llarg termini	4.875	0,1%	4.647	0,1%
C)	Passiu corrent	460.751	9,7%	505.006	11,1%
I.	Provisions a curt termini	69	0,0%	1.132	0,0%
II.	Deutes a curt termini	170.031	3,6%	201.036	4,4%
III.	Creditors i altres comptes a pagar a curt termini	290.089	6,1%	311.283	6,9%
IV.	Ajusts per periodificació a curt termini	562	0,0%	558	0,0%
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU (A+B+C)		4.735.660	100,0%	4.541.356	100,0%
RESUM		2016	%	2015	%
	Actiu no corrent	3.785.069	79,9%	3.681.472	81,1%
	Actiu corrent	950.591	20,1%	859.883	18,9%

TOTAL ACTIU		4.735.660	100,0%	4.541.356	100,0%
Patrimoni net		3.615.145	76,3%	3.321.282	73,1%
Passiu		1.120.515	23,7%	1.220.074	26,9%
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		4.735.660	100,0%	4.541.356	100,0%
FONS DE MANIOBRA		489.840	10,3%	354.878	7,8%

2. COMPTE DEL RESULTAT ECONÒMIC PATRIMONIAL

El compte del resultat econòmic patrimonial consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. COMPTE DEL RESULTAT ECONÒMIC PATRIMONIAL CONSOLIDAT (en milers d'euros)					
CONCEPTES		2016	% / A)	2015	% / A)
1.	Ingressos tributaris i urbanístics	926.523	61,0%	888.396	61,7%
2.	Transferències i subvencions rebudes	349.542	23,0%	153.404	10,7%
3.	Vendes netes i prestacions de serveis	180.537	11,9%	175.787	12,2%
4.	Variació d'existències i deteriorament de valor	-3.858	-0,3%	-1.066	-0,1%
5.	Treballs realitzats per al seu immobilitzat	78	0,0%	214	0,0%
6.	Altres ingressos de gestió ordinària	65.509	4,3%	221.734	15,4%
7.	Excessos de provisions	320	0,0%	1.559	0,1%
A)	TOTAL INGR. DE GESTIÓ ORDINÀRIA	1.518.652	100,0%	1.440.029	100,0%
8.	Despeses de personal	-562.240	-37,0%	-537.443	-37,3%
9.	Transferències i subvencions concedides	-70.363	-4,6%	-69.169	-4,8%
10.	Aprovisionaments	-66.162	-4,4%	-61.957	-4,3%
11.	Altres despeses de gestió ordinària	-440.401	-29,0%	-428.184	-29,7%
12.	Amortització de l'immobilitzat	-68.182	-4,5%	-63.584	-4,4%
B)	TOTAL DE DESP. DE GESTIÓ ORDIN.	-1.207.348	-79,5%	-1.160.337	-80,6%
I.	Resultat de la gestió ordinària	311.304	20,5%	279.692	19,4%
13.	Deterior. de valor i result. per alien. de l'imm.	-8.023	-0,5%	-69.470	-4,8%
14.	Altres partides no ordinàries	3.366	0,2%	-6.945	-0,5%
II.	Resultat de les operacions no financeres	306.648	20,2%	203.277	14,1%
15.	Ingressos financers	20.963	1,4%	14.688	1,0%
16.	Despeses financeres	-23.500	-1,5%	-30.771	-2,1%
17.	Despeses financeres imputades a l'actiu				
18.	Var. del valor raonable en actius i passius fin.				
19.	Diferències de canvi	0	0,0%	0	0,0%
20.	Deter. de valor, baixes i alien. d'act. i pass. fin.	-53.981	-3,6%	-87.705	-6,1%
21.	Subvencions per al finançament d'oper. financ.	93	0,0%	2.698	0,2%
III.	Resultat de les operacions financeres	-56.424	-3,7%	-101.090	-7,0%
IV.	Resultat net de l'exercici (II+III)	250.224	16,5%	102.187	7,1%
+ Ajusts en el compte del resultat de l'exer. anter.					
V.	Resultat de l'exercici anterior ajustat	250.224	16,5%	102.187	7,1%
	V.1. Resultat atribuït a l'entitat dominant	249.356	16,4%	100.930	7,0%
	V.2. Resultat atribuït a socis externs	868	0,1%	1.257	0,1%
RESUM					
		2016	%/Res	2015	%/Res
	Total d'ingr. de gestió ordinària sense transf. i subv.	1.172.968	468,8%	1.287.690	1260,1%
	Total de desp. de gestió ordinària sense transf. i subv.	-1.140.843	-455,9%	-1.092.234	-1068,9%
	Resultat de gestió ordinària sense transf. i subv.	32.125	12,8%	195.456	191,3%

Resultat de transf. i subvencions rebudes i concedides	279.179	111,6%	84.236	82,4%
Total d'ingressos que no són de gestió ordinària	21.057	8,4%	17.386	17,0%
Total de despeses que no són de gestió ordinària	-82.137	-32,8%	-194.891	-190,7%
Resultat (estalvi o desestalvi) net de l'exercici	250.224	100,0%	102.187	100,0%

3. ESTAT DE LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

Pressupost inicial

El pressupost inicial consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. PRESSUPOST GENERAL CONSOLIDAT (en milers d'euros)					
INGRESSOS	Previsions inicials	Modificacions de previsions d'ingressos	% modificació	Previsions definitives	% pes relatiu sobre total de previsions def.
(capítols)					
1. Imposts directes	564.817	142	0,0%	564.960	33,8%
2. Imposts indirectes	39.818	768	1,9%	40.586	2,4%
3. Taxes i altres ingressos	447.782	10.403	2,3%	458.185	27,4%
4. Transferències corrents	289.644	18.268	6,3%	307.913	18,4%
5. Ingressos patrimonials	33.774	16	0,0%	33.790	2,0%
Operacions corrents	1.375.837	29.597	2,2%	1.405.434	84,1%
6. Alienació inversions reals	4.288	633	14,8%	4.921	0,3%
7. Transferències de capital	23.906	18.152	75,9%	42.058	2,5%
8. Variació actius financers	15.700	172.737	1100,3%	188.437	11,3%
9. Variació passius financers	22.198	7.139	32,2%	29.337	1,8%
Operacions de capital	66.092	198.661	300,6%	264.753	15,9%
TOTAL INGRESSOS	1.441.929	228.259	15,8%	1.670.187	100,0%
DESPESES	Crèdit inicial	Modificacions de crèdit	% modificació	Crèdit definitiu	% pes relatiu sobre total crèdit def.
(capítols)					
1. Despeses de personal	564.376	7.076	1,3%	571.452	34,5%
2. Despeses en béns i serveis	544.513	22.952	4,2%	567.465	34,3%
3. Interessos	22.546	8.499	37,7%	31.045	1,9%
4. Transferències corrents	48.124	5.548	11,5%	53.672	3,2%
5. Fons de contingència	6.552	-4.678	-71,4%	1.873	0,1%
Operacions corrents	1.186.110	39.398	3,3%	1.225.508	74,1%
6. Inversions reals	123.849	151.578	122,4%	275.428	16,7%
7. Transferències de capital	12.962	4.645	35,8%	17.607	1,1%
8. Variació actius financers	4.147	12.356	297,9%	16.503	1,0%
9. Variació passius financers	99.436	19.731	19,8%	119.168	7,2%
Operacions de capital	240.394	188.311	78,3%	428.705	25,9%
TOTAL DESPESES	1.426.504	227.709	16,0%	1.654.213	100,0%
RESUM		Pressupost inicial	Modificacions	% modificació	Pressupost definitiu
a) Resultat d'operacions corrents		189.727	-9.800	-5,2%	179.926
b) Resultat d'operacions no financeres		-108.616	-137.439	126,5%	-246.055
1. Total operacions no financeres		81.110	-147.239	-181,5%	-66.129
c) Resultat d'actius financers		11.553	160.381	1388,2%	171.934

d) Resultat de passius financers	-77.239	-12.592	16,3%	-89.831
2. Total operacions financeres	-65.686	147.789	-225,0%	82.103
SUPERÀVIT / (DÈFICIT)	15.424	550	3,6%	15.974

Estat de liquidació del pressupost

L'estat de liquidació del pressupost consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA (en milers d'euros)					
INGRESSOS (capítols)	Previsions definitives	% pes relatiu sobre total previsions def.	Drets reconeguts nets	% pes relatiu sobre drets reconeguts	% execució
1. Imposts directes	564.960	33,8%	609.880	38,2%	108,0%
2. Imposts indirectes	40.586	2,4%	60.268	3,8%	148,5%
3. Taxes i altres ingressos	458.185	27,4%	494.496	31,0%	107,9%
4. Transferències corrents	307.913	18,4%	315.997	19,8%	102,6%
5. Ingressos patrimonials	33.790	2,0%	60.537	3,8%	179,2%
Operacions corrents	1.405.434	84,1%	1.541.178	96,6%	109,7%
6. Alienació inversions reals	4.921	0,3%	2.539	0,2%	51,6%
7. Transferències de capital	42.058	2,5%	30.189	1,9%	71,8%
8. Variació actius financers	188.437	11,3%	8.967	0,6%	4,8%
9. Variació passius financers	29.337	1,8%	12.947	0,8%	44,1%
Operacions de capital	264.753	15,9%	54.642	3,4%	20,6%
TOTAL INGRESSOS	1.670.187	100,0%	1.595.821	100,0%	95,5%
DESPESES (capítols)	Crèdit definitiu	% pes relatiu sobre total crèdit def.	Obligacions reconegudes netes	% pes relatiu sobre oblig. recon.	% execució
1. Despeses de personal	571.452	34,5%	557.926	39,5%	97,6%
2. Despeses en béns i serveis	567.465	34,3%	498.503	35,3%	87,8%
3. Interessos	31.045	1,9%	27.142	1,9%	87,4%
4. Transferències corrents	53.672	3,2%	58.219	4,1%	108,5%
5. Fons de contingència	1.873				
Operacions corrents	1.225.508	74,1%	1.141.790	80,9%	93,2%
6. Inversions reals	275.428	16,7%	130.339	9,2%	47,3%
7. Transferències de capital	17.607	1,1%	11.767	0,8%	66,8%
8. Variació actius financers	16.503	1,0%	7.685	0,5%	46,6%
9. Variació passius financers	119.168	7,2%	119.714	8,5%	100,5%
Operacions de capital	428.705	25,9%	269.506	19,1%	62,9%
TOTAL DESPESES	1.654.213	100,0%	1.411.296	100,0%	85,3%
RESUM	Pressupost definitiu		% pes relatiu sobre resultat pressupostari	Drets reconeguts - Oblig. recon.	% pes relatiu sobre resultat pressupostari
a) Resultat d'operacions corrents	179.926		1126,4%	399.388	216,4%
b) Resultat d'operacions no financeres	-246.055		-1540,3%	-109.379	-59,3%
1. Total operacions no financeres	-66.129		-414,0%	290.009	157,2%
c) Resultat d'actius financers	171.934		1076,3%	1.282	0,7%
d) Resultat de passius financers	-89.831		-562,3%	-106.766	-57,9%
2. Total operacions financeres	82.103		514,0%	-105.485	-57,2%

RESULTAT PRESSUPOSTARI (1+2)	15.974	100,0%	184.525	100,0%
------------------------------	--------	--------	---------	--------

4. ALTRES ESTATS COMPTABLES

A. TRESORERIA

L'estat de fluxos d'efectiu consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. ESTAT DE FLUXOS D'EFECTIU CONSOLIDAT (en milers d'euros)				
Conceptes		2016	% Flux	% Saldo inicial
Efectiu i actius líquids equivalents a l'inici de l'exercici		381.879		100,0%
I.	Fluxos d'efectiu de les activitats de gestió	369.617	217,8%	96,8%
II.	Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	-147.558	-87,0%	-38,6%
III.	Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	-63.111	-37,2%	-16,5%
IV.	Fluxos d'efectiu pendents de classificació	10.732	6,3%	2,8%
V.	Efecte de les variacions dels tipus de canvi			
VI.	Increment./dismin. neta efectiu i actius líquids equivalents	169.680		44,4%
Efectiu i actius líquids equivalents al final de l'exercici		551.559		144,4%

B. ESTAT DEL DEUTE

L'estat de l'endeutament consolidat de les entitats locals de les Illes Balears és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. ESTAT DEL DEUTE CONSOLIDAT (en milers d'euros)				
Conceptes		2016	% Anterior	% Variació
Deute pendent a l'inici de l'exercici		837.023	100,0%	100,0%
Deute pendent a llarg termini a l'inici de l'exercici		652.335	77,9%	
Deute pendent a curt termini a l'inici de l'exercici		184.688	22,1%	
Variacions de deute durant l'exercici		-72.888		-8,7%
Creacions de deute durant l'exercici		92.617		
Amortitzacions de deute durant l'exercici		-165.505		
Deute pendent al final de l'exercici		764.135	100,0%	91,3%
Deute pendent a llarg termini al final de l'exercici		598.317	78,3%	
Deute pendent a curt termini al final de l'exercici		165.818	21,7%	
Despeses financeres de l'exercici i mitjana estimada de cost financer		27.142	3,4%	

C. ROMANENT DE TRESORERIA

L'estat del romanent de tresoreria consolidat de les entitats locals és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. ESTAT DEL ROMANENT DE TRESORERIA CONSOLIDAT (en milers d'euros)		
Components	2016	% Romanent
1. Fons líquids de tresoreria*	548.614	64,9%
2. Drets pendents de cobrament	576.130	68,2%
3. Obligacions pendents de pagament	242.806	28,7%
4. Partides pendents d'aplicació	37.063	4,4%
I. Romanent de tresoreria total (1 + 2 - 3 + 4)	844.875	100,0%
II. Saldos de cobrament dubtós	278.460	33,0%
III. Excés de finançament afectat	90.713	10,7%
IV. Romanent de tresoreria per a despeses generals (I-II-III)	475.701	56,3%

* No coincideixen amb els que figuren al balanç atès que sis ajuntaments han retut el compte amb aquesta incoherència.

IV. CONTRACTACIÓ

1. TRAMESA DE LES RELACIONS DE CONTRACTES

D'acord amb la Resolució de 23 de desembre de 2015, de la Presidència del Tribunal de Comptes, i l'Acord del Consell de l'SCIB de 17 de desembre de 2015, que va entrar en vigor dia 30 de desembre de 2015, totes les entitats del sector públic local han de trametre una relació certificada, comprensiva de tots els contractes formalitzats durant l'exercici, excepte els contractes menors (d'obres inferiors a 50 milers d'euros i d'altre tipus inferiors a 18 milers d'euros). El termini per trametre les relacions de contractes de l'exercici 2016 va finalitzar el 28 de febrer de 2017, segons l'Acord del Consell de l'SCIB abans esmentat.

Han informat sobre l'activitat contractual, mitjançant la tramesa de la relació de contractes o la certificació negativa corresponent, seixanta-nou entitats locals, cosa que suposa el 93,2 % del total (el mateix percentatge que en l'exercici anterior). Pel que fa a les entitats dependents de les entitats locals, ho han fet vuitanta-sis d'aquestes entitats, que representen el 98,9 % (63,3 % en l'exercici 2015) del total d'ens dependents i adscrits. Així, han tramès la informació sobre l'activitat contractual 155 entitats de les 161 del cens total d'entitats, que, percentualment, són el 96,3 % (76,8 % en l'exercici 2015).

A la data de tancament d'aquest Informe, 31 de gener de 2018, no havien tramès la relació certificada de contractes cinc entitats locals de les Illes Balears, que són les següents:

Ajuntaments (4):

- Ajuntament d'Escorca
- Consell Insular de Formentera
- Ajuntament de Mancor de la Vall
- Ajuntament de sa Pobla

Mancomunitat (1):

- Mancomunitat de Tramuntana

L'entitat dependent de les entitats locals de les Illes Balears que, el 31 de gener de 2018, no havia tramès la relació certificada corresponent a l'exercici 2016 és la següent:

Organisme autònom (1):

- Patronat Municipal de Turisme (Consell Insular de Formentera)

2. RESUM DE RELACIONS DE CONTRACTES

El resum dels contractes formalitzats en l'exercici 2016 segons el tipus, d'acord amb les relacions trameses per les entitats locals de les Illes Balears, és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. CLASSIFICACIÓ SEGONS EL TIPUS DE CONTRACTE (en euros)								
Tipus de contracte	2016				2015			
	Nombre	%	Import	%	Nombre	%	Import	%
Obres	155	21,6%	35.223.752	28,1%	177	26,1%	32.066.212	18,7%
Serveis	301	41,9%	57.432.345	45,9%	258	38,1%	102.543.607	59,7%
Subministraments	172	23,9%	21.146.795	16,9%	122	18,0%	18.008.078	10,5%
Administratius especials	13	1,8%	256.308	0,2%	37	5,5%	4.368.769	2,5%
Gestió de serveis públics	22	3,1%	4.887.280	3,9%	18	2,7%	3.965.396	2,3%
Contractes privats	40	5,6%	1.642.437	1,3%	47	6,9%	1.692.170	1,0%
Altres	16	2,2%	4.596.232	3,7%	19	2,8%	9.118.815	5,3%
TOTAL	719	100,0%	125.185.149	100,0%	678	100,0%	171.763.046	100,0%

El resum dels contractes formalitzats en l'exercici 2016 segons el procediment, d'acord amb les relacions trameses per les entitats locals de les Illes Balears, és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. CLASSIFICACIÓ SEGONS EL PROCEDIMENT (en euros)								
Tipus de procediment	2016				2015			
	Nombre	%	Import	%	Nombre	%	Import	%
Obert criteri preu	129	17,9%	25.809.871	20,6%	100	14,7%	17.044.228	9,9%
Obert criteri múltiple	336	46,7%	83.443.020	66,7%	281	41,4%	132.437.345	77,1%
Negociat amb publicitat	5	0,7%	273.312	0,2%	15	2,2%	2.736.768	1,6%
Negociat sense publicitat	215	29,9%	9.203.719	7,4%	252	37,2%	14.939.310	8,7%
Restringit criteri preu	1	0,1%	38.595	0,0%	1	0,1%	918.360	0,5%
Restringit criteri múltiple	1	0,1%						
Diàleg competitiu	1	0,1%	45.104	0,0%				
Altres	31	4,3%	6.371.529	5,1%	29	4,3%	3.687.034	2,1%
TOTAL	719	100,0%	125.185.149	100,0%	678	100,0%	171.763.046	100,0%

El resum dels contractes formalitzats en l'exercici 2016 segons la tramitació, d'acord amb les relacions trameses per les entitats locals de les Illes Balears, és el següent:

CEL 2016. ENTITATS LOCALS. CLASSIFICACIÓ SEGONS LA TRAMITACIÓ (en euros)								
Tipus de tramitació	2016				2015			
	Nombre	%	Import	%	Nombre	%	Import	%
Ordinària	593	82,5%	105.909.196	84,6%	559	82,4%	114.782.578	66,8%
Urgent	110	15,3%	18.404.761	14,7%	111	16,4%	56.726.692	33,0%
Emergència								
No aplicable	16	2,2%	871.192	0,7%	8	1,2%	253.777	0,1%
TOTAL	719	100,0%	125.185.149	100,0%	678	100,0%	171.763.046	100,0%

V. CONCLUSIONS

Les conclusions d'aquest Informe s'han elaborat sobre els resultats de l'anàlisi de les dades consolidades de les entitats que han retut els comptes i s'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats de manera particular.

A. RENDICIÓ DE COMPTES

1. El 93,2 % de les entitats locals principals del sector públic balear (62 municipis, 6 mancomunitats i l'entitat local menor) i el 92,0 % de les seves entitats dependents (34 organismes autònoms, 25 societats mercantils i 1 EPE, 6 consorcis adscrits i 14 fundacions dependents) varen retre els comptes de l'exercici 2016.

2. Les cinc entitats locals de les Illes Balears que, el 31 de gener de 2018, no havien retut el compte general corresponent a l'exercici 2016 i han incomplert l'obligació establerta en el TRLRHL i la LSCIB, són els ajuntaments d'Alaró, Estellencs, Mancor de la Vall, Petra i Puigpunyent. Les set entitats dependents de les entitats locals principals que, el 31 de gener de 2018, no havien retut els comptes anuals corresponents a l'exercici 2016 són les següents: Institut Municipal d'Activitat Física d'Inca (Ajuntament d'Inca), Escola de Música Antoni Torrandell d'Inca (Ajuntament de d'Inca), Fundació Escola Municipal de Música de Petra (Ajuntament de Petra), Promocions Urbanístiques de Maó, SL (Ajuntament de Maó), Consorci Peña-segats del Port de Maó (Ajuntament de Maó), Consorci Amics de la Música, la Dansa i l'Art a Sóller (Ajuntament de Sóller) i Fundació Castell d'Alaró (Ajuntament d'Alaró).

3. El 70,3 % de les entitats locals de les Illes Balears (58,1 % a l'exercici 2015) ret el compte general a la Sindicatura de Comptes dins del termini legal. En total, són 52 entitats: 47 ajuntaments, 4 mancomunitats i l'entitat local menor.

4. La majoria d'entitats locals incompleixen els terminis que fixen el TRLRHL i la LSCIB per a les diferents fases del cicle pressupostari i la rendició del compte general i, així, només sis ajuntaments i una mancomunitat els compleixen tots. El 65,2 % de les entitats locals va prorrogar el pressupost de l'exercici anterior, atès que l'1 de gener de 2016 no tenia aprovat el pressupost per a aquest exercici; el percentatge de l'exercici anterior va ser del 60,3 %. A més, hi ha dues entitats locals que varen executar el pressupost prorrogat durant pràcticament tot l'exercici 2016 i varen aprovar el pressupost d'aquest exercici el mes de novembre de l'any 2016, l'Ajuntament de Búger, o durant l'any 2017,

L'Ajuntament d'Inca. Els ajuntaments de Mallorca presenten un retard mitjà superior a les altres dues agrupacions per illes en la majoria de les fases del cicle pressupostari.

5. Cap de les vint-i-vuit entitats locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe que tenen entitats dependents ha retut uns estats comptables anuals consolidats, malgrat la possibilitat prevista a l'art. 209.4 del TRLRHL. Tampoc cap de les societats mercantils de l'àmbit subjectiu de l'Informe no ha inclòs, en els comptes anuals retuts, una liquidació dels estats de previsió de despeses i d'ingressos, que s'integren en el pressupost general de l'entitat local de la qual depenen, amb indicació de les desviacions entre les previsions i l'activitat realitzada durant l'exercici econòmic.

B. ANÀLISI DELS ESTATS COMPTABLES CONSOLIDATS

Situació econòmica patrimonial

1. Les entitats locals són solvents a curt termini i, així, el fons de maniobra consolidat és positiu, 489.840 milers d'euros, i l'indicador de solvència a curt termini és del 195,3 %. Les entitats locals d'Eivissa presenten una situació més solvent amb un indicador del 362,1 %.

2. El pes de l'endeutament sobre els ingressos corrents és del 51,9 % i les entitats locals necessitarien de mitjana 2,3 anys, com a mínim, per amortitzar el deute d'acord amb la capacitat de generar estalvi segons la liquidació del pressupost de l'exercici 2016. Les entitats locals menys endeutades d'acord amb aquests indicadors són les de Menorca (34,2 % i 1,4 anys) i Formentera (9,8 % i 0,6 anys).

3. La disponibilitat de les entitats locals és excessiva, atès que l'indicador de liquiditat immediata és del 119,7 % i, per tant, disposen d'efectiu que supera el valor de les obligacions immediates que han de pagar. La liquiditat de les entitats locals d'Eivissa quasi triplica aquest percentatge. Aquesta ineficiència en la utilització de la liquiditat és conseqüència, entre d'altres, de l'aplicació de la regla de despesa.

4. L'efectiu i altres actius líquids equivalents de les entitats de l'àmbit subjectiu de l'informe s'incrementen, durant l'exercici 2016, en 169.680 milers d'euros. El desglossament dels fluxos de tresoreria mostra que els fluxos positius de les activitats de gestió, 369.617 milers d'euros, i els pendents d'aplicació, 10.732 milers d'euros, són suficients per cobrir el flux negatiu de les activitats de finançament, 63.111 milers d'euros i de les activitats d'inversions, 147.558 milers d'euros, i permeten incrementar la liquiditat de les entitats.

5. El resultat estructural, que mesura la sostenibilitat econòmica de les entitats locals (no inclou ni ingressos ni despeses conjunturals), és positiu, 355.375 milers d'euros i, per tant, l'estalvi més petit del compte del resultat econòmic patrimonial es produeix pel resultat conjuntural negatiu, 105.151 milers d'euros. Els consolidats de les tres agrupacions de municipis per illes han obtingut un resultat estructural positiu i un resultat conjuntural negatiu. El 37,1 % dels fluxos nets d'efectiu d'activitats pròpies de gestió de les entitats locals s'han adreçat al pagament del deute i, el restant 62,9 %, l'han pogut destinar a inversions o a incrementar la liquiditat.

Liquidació del pressupost

1. Les entitats locals de les Illes Balears han liquidat el pressupost de l'exercici 2016 amb superàvit, 184.525 milers d'euros, que representa el 13,1 % del total de les despeses pressupostàries, i així també el resultat pressupostari ajustat és positiu, 231.564 milers d'euros. D'acord amb l'índex de sostenibilitat pressupostària, han estalviat l'equivalent al 16,1 % de les obligacions reconegudes netes de l'exercici. L'estalvi brut suposa un 27,1 % dels ingressos corrents, percentatge que baixa al 17,5 % si s'hi afegeixen les obligacions derivades de l'endeutament (capítols 3 i 9 de despeses). Els consolidats de les tres agrupacions de municipis per illes liquiden el pressupost amb un superàvit.

2. El romanent de tresoreria per a despeses generals és positiu, 475.701 milers d'euros, i, d'acord amb l'indicador sobre l'excedent pressupostari acumulat, els ajuntaments disposen d'un excedent, a nivell consolidat, que suposa un 29,9 % de la despesa pressupostària de l'exercici 2016. Aquest superàvit, prioritàriament, s'ha de destinar a reduir l'endeutament net d'acord amb l'art. 32 del RD 2/2012. Els tres consolidats insulars liquiden romanents per a despeses generals positius. La regla de despesa, que és un instrument de disciplina pressupostària que només té en compte el comportament de les despeses però no dels ingressos, ha contribuït a generar aquest nivell d'estalvi tan elevat.

3. Les entitats locals gasten de mitjana 1.288,3 euros per habitant. La mitjana dels ajuntaments de Mallorca és significativament superior a la dels ajuntaments de Menorca i d'Eivissa. El grau de dispersió de les mitjanes de les entitats locals és molt elevat.

4. Els ajuntaments destinen 1.012,8 euros per habitant a serveis a la ciutadania (àrees de despesa 1-4) i li reclamen 1.083,7 euros per via impositiva (capítols 1-3 del pressupost d'ingressos). Així doncs, el retorn cap al ciutadà és negatiu per un import de 70,9 euros. La prioritat dels ajuntaments de les Illes Balears, amb un 61,3 % de la despesa, són els serveis públics bàsics (àrea de despesa 1), és a dir, els que són obligatoris d'acord amb l'art. 26.1 de la LRBRLL.

5. Les entitats locals paguen en 62,2 dies de mitjana als seus creditors, la qual cosa suposa de mitjana 100,0 dies abans d'haver cobrat dels deutors. Així doncs, presenten un període de maduració positiu que implica que han de finançar els pagaments. Els ajuntaments d'Eivissa paguen en 14,2 dies, 62,7 dies abans que els ajuntaments de Mallorca. Tots els consolidats insulars, excepte Formentera, presenten un període de maduració positiu.

6. La Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, té com un dels objectius racionalitzar l'estructura organitzativa de l'Administració local d'acord amb els principis d'eficiència, estabilitat i sostenibilitat financera. Per això, introdueix mesures concretes per fomentar la fusió voluntària de municipis i la implantació de fórmules de gestió compartida per prestar determinats serveis obligatoris de competència municipal. L'anàlisi dels indicadors especialment significatius, pel que fa a la racionalització dels recursos i a la sostenibilitat de les entitats locals, dona com a resultat que determinades entitats locals s'haurien de plantejar adoptar alguna de les mesures abans esmentades per millorar l'eficiència i la sostenibilitat financera.

Altres aspectes significatius

1. La pressió fiscal individual se situa, en els municipis de les Illes Balears, en els 1.083,7 euros per habitant, així el 67,4 % dels seus ingressos és de caire fiscal. Els ajuntaments d'Eivissa són els que tenen la pressió fiscal més alta, 1.164,6 euros per habitant, si no tenim en compte Formentera, atès que també és un consell insular.

2. El saldo de les obligacions pendents d'aplicar a pressuposts, comptabilitzades en el compte «413. Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost», suposa el 3,8 % del total d'obligacions reconegudes netes de l'exercici. Cal destacar que en set ajuntaments aquest percentatge supera el 5 %. D'aquests, els ajuntaments de Montuïri i de Banyalbufar superen el 35 %. Tots dos, a més, junt amb l'Ajuntament de Pollença presenten imports molt elevats de pagaments pendents d'aplicar al pressupost.

3. El cost mitjà de personal és de 41.095,7 euros per empleat públic. El pes de la despesa de personal sobre els ingressos recurrents se situa en el 36,8 %. El consolidat d'ajuntaments d'Eivissa és on menys pes té la despesa de personal, atès que en l'exercici 2016 suposa el 23,0 % dels ingressos recurrents.

4. Per acabar l'anàlisi dels estats consolidats, s'ha elaborat un quadre amb el resultat de devuit indicadors (dotze de bàsics i sis de complementaris), que constitueixen un quadre de comandament per a les entitats locals, els quals permeten analitzar, de manera senzilla, la seva situació econòmica financera i pressupostària. A més, s'ha calculat un indicador sintètic que integra, ponderadament, els resultats dels indicadors esmentats. Aquest indicador sintètic té per finalitat mostrar com es troba posicionada cada entitat local en comparació de la resta de l'àmbit subjectiu de l'Informe i que ha de servir per detectar els aspectes sobre els quals l'entitat hauria d'actuar per millorar la situació econòmica financera i pressupostària. Les entitats locals de les agrupacions de municipis per illes de Mallorca i Menorca presenten mitjanes de l'indicador sintètic similars, al voltant del 5,0, si bé Eivissa destaca amb una mitjana de 5,4.

5. L'ajuntament de les Illes Balears que presenta un valor més alt d'aquest indicador sintètic és el de Sant Josep de sa Talaia amb un valor de 6,3, seguit dels ajuntaments d'Alcúdia i Selva amb un valor de 6,1. D'altra banda, els ajuntaments que presenten un valor més baix d'aquest indicador sintètic són els de Binissalem, Escorca i Palma amb un valor de 3,9.

C. CONTRACTACIÓ

1. Han tramès la informació de contractes seixanta-nou entitats locals, que representen el 93,2 % del total, i vuitanta-sis entitats dependents, que representen el 98,9 % del total d'ens dependents. En resum, les entitats que han tramès les relacions de contractes representen el 96,3 % del total d'entitats de l'àmbit subjectiu de l'Informe.

2. Les cinc entitats locals de les Illes Balears que, el 31 de gener de 2018, no havien tramès la relació certificada de contractes corresponent a l'exercici 2016 i han incomplert l'obligació establerta en la Instrucció relativa a la tramesa a la SCIB de la informació contractual del sector públic local de les Illes Balears, són els ajuntaments d'Escorca, Formentera, Mancor de la Vall i sa Pobla, i la Mancomunitat de Tramuntana. L'entitat dependent de les entitats locals principals que, el 31 de gener de 2018, no havia tramès la relació certificada corresponent a l'exercici 2016 és el Patronat Municipal de Turisme (Consell Insular de Formentera).

3. Els contractes de serveis són els més tramitats per les entitats locals i, en conjunt, representen el 41,9 % del nombre total i són, també, els més importants en termes econòmics, ja que suposen el 45,9 % de l'import total de contractes formalitzats durant l'any 2016. En les entitats locals d'Eivissa destaquen els contractes d'obres, que suposen el 46,3 % de l'import total, 18,2 punts percentuals per sobre de la mitjana de les Illes Balears.

4. El procediment de contractació més habitual de les entitats locals, durant l'exercici 2016, ha estat l'obert, amb el 64,7 % del nombre total i el 87,3 % de l'import total. Destaquen per nombre de contractes formalitzats els procediments oberts amb criteris múltiples i els negociats sense publicitat, que suposen el 46,7 % i el 29,9 % del total de contractes, respectivament. Les entitats locals d'Eivissa són les que més restringeixen la concurrència, atès que únicament adjudiquen el 60,6 % de l'import formalitzat per procediment obert.

5. L'art. 112 del TRLCSP disposa la tramitació urgent dels expedients en casos de necessitat inajornable o per raons d'interès públic. Les entitats locals han fet ús d'aquesta opció excepcional en el 15,3 % dels expedients formalitzats durant l'exercici 2016. En destaquen les entitats de Menorca amb el 25,9 % dels expedients tramitats per urgència.

V. RECOMANACIONS

1. Formar el compte general immediatament després de liquidar el pressupost, aprovar-lo durant el primer semestre de l'exercici i rendir-lo en el termini legal, així com posar-lo a l'abast de la ciutadania a la seu electrònica o portal web de l'entitat, per avançar, d'aquesta manera, en el compliment de les obligacions de transparència i bon govern.

2. Elaborar uns comptes anuals consolidats de l'entitat local que incloguin les entitats dependents i les altres entitats adscrites o participades per l'entitat local, a fi de mostrar de manera més acurada i completa la seva situació econòmica financera. A més, incloure en els comptes anuals de les societats mercantils una liquidació dels estats de previsió de despeses i d'ingressos, que s'integren en el pressupost general de l'entitat local de la qual depenen, amb indicació de les desviacions entre les previsions i l'activitat realitzada durant l'exercici econòmic.

3. Analitzar la necessitat de l'existència de l'Entitat Local Menor de Palmanyola, d'organismes autònoms, de societats mercantils, de consorcis adscrits i de fundacions dependents, que són, en determinats casos, inoperants o tenen un nivell d'activitat molt reduït, d'acord amb el que estableix la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local.

4. Evitar la pròrroga del pressupost i pressupostar més acuradament les previsions d'ingressos i els crèdits inicials de despeses a fi que no siguin necessàries unes modificacions de crèdit tan elevades.

5. Aplicar el principi comptable de meritació a fi que el balanç reflecteixi tots els passius i els actius, i el compte del resultat econòmic patrimonial, totes les transaccions del període. Mantenir la comptabilitat actualitzada sense deixar saldos excessius als comptes de pagaments i cobraments pendents d'aplicar, especialment pel que fa als ajuntaments de Banyalbufar i Montuïri.

6. Aplicar l'excés de liquiditat que presenten al tancament de l'exercici determinades entitats locals. Per exemple, amb la reducció del termini de pagament a creditors o l'import de l'endeutament i, així, disminuir el cost financer, especialment pel que fa als ajuntaments d'Escorca, Ferreries, Santa Eulària des Riu, Sant Joan de Labritja i ses Salines.

7. Incrementar el fons de maniobra i la liquiditat de l'actiu circulant mitjançant, per exemple, la reducció del termini de cobrament o el refinançament del deute de curt a llarg termini i, així, evitar problemes de solvència a curt termini, especialment pel que fa als ajuntaments de Banyalbufar, Binissalem, Montuïri, Palma i sa Pobla.

8. Avaluar periòdicament la sostenibilitat econòmica financera de l'entitat calculant el resultat estructural (amb l'eliminació dels ingressos i les despeses de caire conjuntural), el flux net d'efectiu d'estalvi i, en el cas que resulti negatiu juntament amb un període mínim de devolució del deute elevat, prendre les mesures adients, especialment pel que fa als ajuntaments de Binissalem i Montuïri.

9. Millorar l'eficiència de l'estructura administrativa, que representa un cost elevat per a determinats ajuntaments i minva l'índex de retorn cap a la ciutadania, especialment pel que fa als ajuntaments Ariany, Sant Joan, Selva, Sencelles i Sant Antoni de Portmany.

10. Comptabilitzar, al tancament de cada exercici, totes les obligacions pendents d'aplicar al pressupost i procurar que el seu import no sigui significatiu, especialment pel que fa als ajuntaments de Banyalbufar, Escorca, Montuïri i Palma.

11. Millorar la gestió dels recursos humans, per exemple, amb la reducció del cost mitjà per empleat públic, especialment pel que fa als ajuntaments de Calvià, Palma, Sant Joan de Labritja, Sant Antoni de Portmany i ses Salines; amb la minoració del pes de la despesa de personal sobre els ingressos recurrents, especialment pel que fa als ajuntaments des Castell, Esporles, Lloret de Vistalegre, Lloseta i Palma, i amb la millora de la ràtio d'habitants per empleat públic, especialment pel que fa als ajuntaments de Deià, es Migjorn Gran i Calvià.

12. Ajustar el romanent de tresoreria amb una estimació del saldo de deutors de cobrament dubtós que sigui el resultat d'un càlcul que consideri la capacitat real recaptadora de l'entitat mostrada en els exercicis anteriors i d'una revisió individualitzada dels saldos de deutors que es considerin incobrables.

13. Analitzar la racionalització organitzativa i la possibilitat de la prestació coordinada de serveis amb municipis limítrofs, especialment pel que fa als ajuntaments d'Ariany, Búger, Banyalbufar, Escorca, Fornalutx i Montuïri. Aquestes mesures permetrien millorar l'eficiència i la sostenibilitat d'aquests ajuntaments atenent als valors dels indicadors especialment significatius respecte a la racionalització de recursos i a la seva sostenibilitat financera. Tot i això, de cara a una aplicació efectiva d'aquestes mesures s'haurien de tenir en compte altres elements com la proximitat entre municipis, la dispersió de la població, l'existència de des economies d'escala, la seva estructura de prestació de serveis, etc.

14. Fomentar la concurrència en la contractació pública i evitar, en la mesura que sigui possible, els procediments negociats, especialment pel que fa als ajuntaments de Binissalem, es Castell, Consell, Fornalutx, es Migjorn gran, Sant Joan de Labritja i Selva.

15. Limitar l'ús de la tramitació urgent dels expedients als casos que siguin realment de necessitat inajornable o per raons d'interès públic, especialment pel que fa als ajuntaments de Binissalem, Lloseta, Sant Joan de Labritja i Selva.

